خبر

بهره‌وری ۳۰۰۰ میلیاردی با تغییر کشت

ناصر فخرموحدی، معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان‌شمالی با اشاره به این‌که تغییر الگوی کشت و اجرای طرح‌هایی همچون جهش تولید موجب ایجاد ۳۰۰۰ میلیارد تومان بهره‌وری اقتصادی در استان می‌شود، گفت: رونمایی اولیه از طرح الگوی کشت انجام شده است و به‌زودی این طرح اجرا می‌شود.

درمان ۳۰ هزار خارجی در مشهد

دکتر داود خوش‌شکن، مدیر گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی مشهد گفت: با افزایش ۵۰ درصدی حضور گردشگران سلامت، به‌طور میانگین ۳۰ هزار گردشگر خارجی از ۸۰ کشور جهان در بیمارستان‌های این شهر پذیرش و بستری می‌شوند که بیشتر آنها از کشورهایی چون عراق، افغانستان و حاشیه خلیج فارس هستند.

کشت قراردادی در همدان

حجت‌ا... شهبازی، مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی همدان با بیان این‌که امسال ۳۷۰۰ هکتار کشت قراردادی گیاه دارویی در برنامه است، گفت: سطح زیر کشت گیاهان دارویی استان در سال گذشته ۱۶ هزار هکتار با تولید ۳۳ هزار تن بود که فقط ۲۲ هکتار به‌صورت کشت قراردادی انجام شده بود.

یادداشت

جای خالی مدارس فلاحتی در صنعت کشاورزی ایران

محمدرضا هادیلو
سردبیر استان‌ها

هرچند تنوع اقلیمی به‌دلیل گستردگی خاک ایران در طول و عرض جغرافیایی، امکان تولید محصولات متنوعی در بخش کشاورزی را مهیا ساخته است، ولی درمجموع میزان اراضی قابل کشت و بهره‌برداری برای کشاورزی بسیار پایین بوده و سهمی حدود ۱۲ تا ۱۵ درصد از کل مساحت ایران را به خود اختصاص داده است. درواقع با وجود تنوع اقلیمی بالا، بخش کشاورزی ایران از کمبود دو شاخص کلیدی آب و زمین حاصلخیز رنج می‌برد که ریشه این کمبودها هم به طبیعت و هم نحوه مدیریت استفاده از منابع مذکور مربوط می‌شود.

از مهم‌ترین نشانه‌های سوءمدیریت استفاده از منابع در بخش کشاورزی، می‌توان به استفاده از روش‌های سنتی و فناوری‌های قدیمی و بی‌توجهی به الگوی کشت اشاره کرد. اما نکته حائز اهمیت این است که هنوز کشاورزی ایران نیاموخته دانش‌آموختگان علوم روز در این رشته را به خود جذب کند؛ در واقع کسانی که در رشته‌های کشاورزی تحصیل می‌کنند از همان ابتدا می‌دانند احتمالا شغل مناسب و در دسترسی نخواهند داشت. البته این موضوع ریشه تاریخی دارد و به حدود یک قرن قبل‌تر بازمی‌گردد. ارتباط بین آموزش و توسعه و اثرات هریک بر دیگری چنان واضح است که نیازی به استدلال ندارد و انسان‌هایی که توانایی کسب کرده باشند موتور توسعه و پیشرفت در هر جامعه‌ای محسوب می‌شوند.

از طرفی چون جامعه پیشرفت کرد و ثروتمند شد، می‌تواند به توسعه بخش آموزش کمک کند. نکته مهم این‌که در کشورهای در حال توسعه، فرآیند پیشرفت از جانب آموزش شروع می‌شود و ایران هم از این قاعده مستثنی نیست. به همین دلیل است که بعد از انقلاب مشروطیت به امر آموزش توجه زیادی مبذول شد و مدارس جدید به سبک و سیاق غربی در تهران و سایر شهرهای کشور گشایش یافت. جالب است که مدارس تاسیس‌شده مانند مدرسه دارالفنون در تهران، مدرسه رشدیه در تبریز و مدرسه شوکتیه در بیرجند از هنگام تاسیس به تربیت نیروهای انسانی مورد نیاز بخش صنعتی و بخش خدماتی همت گماشته و نه تنها تعطیل نشدند بلکه پیوسته بر توسعه خود افزودند و تاکنون نیز دایر مانده‌اند اما با کمال تعجب مدارس فلاحتی اولیه با نگاه به کشاورزی در ایران پس از اندک مدتی که فعالیت می‌کردند، منحل می‌شدند. مثلا مدرسه فلاحت مظفری در سال ۱۲۷۹ شمسی تاسیس و در سال ۱۳۱۴ شمسی تعطیل شد. علت انحلال مدارس فلاحتی اولیه در ایران عدم‌اشتغال فارغ‌التحصیلان آنها در بخش کشاورزی بود؛ چون بخش کشاورزی در آن ایام نسبت به بخش‌های صنعتی و خدماتی پیشرفته‌تر بود و از این جهت نباید فرآیند توسعه کشاورزی در ایران از جانب آموزش شروع می‌شد که نتیجه بخش نبود و نمی‌توانست نیروهای انسانی لازم و واجد شرایط را برای کشاورزی نسبتا پیشرفته کشور تربیت کند. مشکل اینجاست که این نگاه همچنان ادامه پیدا کرد و با این‌که امروز کشاورزی ایران فرسنگ‌ها کیلومتر از کشاورزی نوین عقب مانده است اما بی‌توجهی به مدارس فلاحتی و استفاده از فارغ‌التحصیلان رشته‌های کشاورزی مثل سابق بوده و با ادامه این روند، حتما مهم‌ترین صنعت کشور روزهای سختی در پیش خواهد داشت.

«جام جم» از جشن‌های برداشت محصول گزارش می‌دهد:

فرصت‌های رها شده در باد

وجود صدها جشن برداشت محصول زراعی و باغی در سراسر ایران بستر بی‌نظیری برای توسعه گردشگری کشاورزی را فراهم آورده است

فاطمه مرادزاده
گروه ایران

همین حالا اگر هوای باغ و بستان به سرتان بزند، اگر دل‌تان حجم زیادی آرامش بخواهد و چشمان‌تان هوس کند به جای دودو زدن میان تصاویر درهم گره‌خورده ترافیک و سازه‌های بلند آهنی نچسب، در یک طبیعت سرسبز و دل‌انگیز چرخی بزنند و سیب و انار و انگور بچینند و اگر مشام‌تان هوس کند به‌جای دود و دم هوای آلوده، یک نفس عمیق عطر سیب و نارنگی وارد ریه‌های‌تان بنماید، بهترین و کوتاه‌ترین مسیر پیشنهادی ما به شما، رفتن به جشنواره‌های برداشت محصول در روستاهای سرسبز و آباد کشورمان است. جشنواره‌های پاییزی که برگزارکننده‌اش اهالی باصفای روستا هستند و منتظر مهمانانی از دور و نزدیک تا شادی خود را پای درختان رنگارنگ میوه، با یک چای خوشرنگ و غذای محلی با آنها سهیم شوند. جشنواره‌های برداشت محصول یکی از مهم‌ترین زیرشاخه‌های گردشگری کشاورزی به‌شمار می‌رود که در بسیاری از نقاط دنیا با انبوه جمعیت میزبان و مهمان برگزار می‌شود و سهم زیادی در جذب گردشگر و درآمد به نفع جوامع محلی دارد. در ایران ما اما با وجود فراهم‌بودن زیرساخت‌هایی چون روستاهایی آباد با باغات و مزارعی پرمحصول و روستاییانی باصفا و خونگرم و آیین‌هایی که قدمت‌شان به صدها و گاه هزاران سال قبل برمی‌گردد، نه این جشنواره‌های برداشت محصول و نه گردشگری کشاورزی هنوز رونقی ندارد و تا رسیدن به صنعتی پولساز و اشتغال‌زا فاصله‌ها دارد.

پاییز یا به قول اخوان ثالث؛ پادشاه فصل‌ها یک ماهی می‌شود که از راه رسیده و تا چشم بر هم بگذاریم آبان و آذر زیبایش هم به پایان می‌رسند، شاید بدون آن‌که بهره‌ای از دلبری‌های آنها را در کام جان ریخته باشیم.

به‌طورمعمول ما ایرانی‌ها اگر بخواهیم از پاییز کمال استفاده را برده باشیم، در دل آن یک سفر به شهرها و مناطق خوش‌آب‌وهوای جنوبی برنامه‌ریزی می‌کنیم و اگر همین امکان هم فراهم نباشد، به قدم زدن روی برگ‌های زرد، سرخ و نارنجی رهاشده بر سطح معابر، کوچه‌ها و پارک‌های شهر و محله‌مان بسنده می‌کنیم اما حالتی دیگر از لذت‌بردن از زیبایی‌های سحرانگیز پاییز وجود دارد که کمتر از آن گفته و نوشته شده است؛ حضور در جشن‌های برداشت محصول در روستاهای دور و نزدیک که تعدادشان پرشمار است و گاه با پیمودن سفری کوتاه و طی نیم روز یا کمی بیشتر می‌توان در آنها شرکت کرد. فراوانی این جشن‌ها به قدری است که هر ایرانی می‌تواند در شهر و استان خود یا سفر به نزدیک‌ترین روستای برگزارکننده، غرق در این شادی رنگارنگ و دلچسب و سرشار از آرامش شود. جشنی مثل جشنواره برداشت محصول زرشک در خراسان جنوبی که دو هفته پیش در روستاهای پنج شهرستان این استان برگزار شد و اتفاقا پای برخی مسئولان ازجمله مدیران وزارتخانه میراث فرهنگی و گردشگری را هم به آن مراسم باز کرد. معاون گردشگری که یکی از حاضران این جشنواره ملی بود، در سخنان خود اشاره‌ای به گردشگری کشاورزی داشت و گفت توسعه مزارع گردشگری کشاورزی را در کشور دنبال می‌کنیم زیرا یکی از راه‌های انتفاع از محصولات، توسعه این نوع گردشگری است و گردشگری کشاورزی در دنیا به‌شدت در حال رشد است.

البته علی اصغر شالبافیان که این سخنان را پنجشنبه ۲۱ مهرماه در آیین افتتاح جشنواره ملی زرشک در روستای افین شهرستان زیرکوه بر زبان آورده بود، هیچ اشاره‌ای نکرد که توسعه مزارع گردشگری کشاورزی را چگونه دنبال می‌کنند و چه برنامه‌ای برای توسعه گردشگری کشاورزی دارند! هرچند درباره گردشگری کشاورزی در خراسان جنوبی به ظرفیت‌های فراوان آن اشاره کرد و گفت که تاکنون چند مجوز برای ایجاد مزارع گردشگری کشاورزی در این استان صادر کرده‌ایم و حمایت‌های تسهیلاتی نیز به این سمت خواهد رفت. معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهادکشاورزی هم دومین مسئول بلندپایه‌ای بود که طی روزهای گذشته در این خصوص صحبت کرد. محمد قربانی که پنجشنبه ۲۸ مهر به چهارمحال‌وبختیاری سفر کرده بود، در کنار اشاره به ظرفیت‌های فراوان گردشگری و کشاورزی این استان گفت: سند گردشگری کشاورزی هفته آینده به استان‌ها ابلاغ خواهد شد تا طرح گردشگری کشاورزی در سطح کشور اجرا شود.

حیران میان دو وزارتخانه

طبق گفته معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی، باید طی هفته جاری سند گردشگری کشاورزی که این وزارتخانه تدوین کرده به همه استان‌ها ابلاغ و سپس اجرا شود. در این میان پرسش این است که توسعه این نوع از گردشگری به کدام‌یک از وزارتخانه‌های گردشگری یا جهاد کشاورزی مربوط می‌شود و اگر به هردوی آنها مربوط است، آیا هماهنگی میان این دو وزارتخانه بزرگ درخصوص چنین طرح مهمی برقرار است یا همچون ناهماهنگی دستگاه‌ها در اجرای برخی مصوبات و قوانین، این بار هم باید از همین ابتدای مسیر منتظر پایانی بی‌فرجام بود؟!

برخی کارشناسان با طرح پرسش‌هایی در گفت‌وگو با جام‌جم تاکید کردند که وزارتخانه عریض و طویل جهادکشاورزی هنوز نتوانسته به مصوبات و قوانین خود درباره مهم‌ترین وظیفه‌اش یعنی اجرای الگوی کشت عمل کند، پس چطور می‌توان از آن انتظار داشت بدون اجرای برنامه‌های پرچالش قبلی، به حوزه بسیار مهم و بزرگی مثل گردشگری ورود کند؟! آن هم حوزه‌ای که به زیرساخت‌های خاص خود نیاز دارد و صرف تدوین و ابلاغ یک سند، نمی‌توان امیدی به اجرای درست و اصولی آن داشت.

پرسش دیگر این‌که اگر سند مذکور در مناطقی به اجرا درآید که اکنون کشت و تولیدی دارند اما براساس برنامه جدید الگوی کشت، باید تغییر کند، آن‌گاه خروجی چیست؟ به‌طور مثال در منطقه خشک لنجان در اصفهان یا روستاهای فیروزکوه در فارس که شالیزارهای برنج آنها در حال مکیدن شیره آبی زمین هستند، اجرای طرح گردشگری کشاورزی به کدامین مقصد و فرجام می‌رود؟!

نگاه

سرگردان میان کم‌کاری یک وزارت و دخالت وزارتی دیگر

شاید فکر کنید اگر دو وزارتخانه همزمان با هم به یک حوزه ورود کنند و درباره آن برنامه و سند تنظیم و ابلاغ و اجرا کنند، شاهد رشد و توسعه بیشتر و سریعتر آن حوزه خواهیم بود. کارشناسان معتقدند که این امر درصورتی محقق می‌شود که دو وزارتخانه، نهاد یا دستگاه، هماهنگی و همکاری کاملی داشته و حامی و مکمل برنامه‌های یکدیگر باشند و موازی کاری را به طور کامل از مسیر حرکت خود حذف کنند؛ اتفاقی آرمانی که تاکنون در کشور ما کمتر به‌وقوع پیوسته است. ظاهرا همکاری دو وزارتخانه گردشگری و جهاد کشاورزی و یا به عبارتی ورود هر یک از آنها به حوزه گردشگری کشاورزی هم مشتی نمونه خروار از آنچه تاکنون صورت گرفته، هست. البته این نظر سیدغنی نظری خانقاه، سخنگوی فراکسیون گردشگری مجلس است که با ما درمیان می‌گذارد.

نظری خانقاه که نماینده مردم خلخال و کوثر در مجلس است و دل پری از کم کاری و ناکارآمدی وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی دارد، به جام جم می‌گوید: نمی‌توان از این وزارتخانه انتظاری از اجرای درست توسعه گردشگری کشاورزی داشت، زیرا این وزارت الان خودش هم معلق است و وزیر آن یعنی سید عزتا... ضرغامی نه انگیزه و نه برنامه‌ای برای فعالیت درست در حوزه گردشگری دارد و کارهای غیرمرتبط او بیش از کارهایی است که به حوزه‌اش برمی‌گردد. به عبارتی نه در مدیریت موفق است و نه در برنامه‌هایش، گویا وزارتخانه را با صدا و سیما اشتباه گرفته است. آمار و ارقامی هم که معاونانش در حوزه‌های مختلف ارائه می‌دهند تطابقی با واقعیت ندارد.

سخنگوی فراکسیون گردشگری مجلس با بیان این‌که حوزه گردشگری سلامت و کشاورزی بسترهای بسیار خوب و مناسبی برای توسعه دارد، می‌گوید: اتفاقا وزارتخانه گردشگری هم به هر دو حوزه ورود کرده اما بیش از آن که عمل کند، شاهد حرف‌ها و سخنرانی‌های بی‌پشتوانه عملی از آنها هستیم.

نظری خانقاه ادامه می‌دهد که در حوزه گردشگری کشاورزی بویژه بستر بسیار مناسبی اکنون در کشور فراهم است اما چون وزارتخانه گردشگری هیچ کار بخصوصی در این باره نکرده، وزارتخانه جهاد کشاورزی سکان توسعه آن را به دست گرفته و در این خصوص با تدوین سندی می‌خواهد آن را برای اجرا ابلاغ کند، حال آن که این موضوع اصلا ربطی به وزارت جهاد کشاورزی ندارد، نه متولی آن است و نه برای آن بودجه‌ای دارد، به همین دلیل از همین حالا مشخص است که اصلا نتیجه خوبی در این باره نمی‌گیریم.

نماینده مردم خلخال و کوثر درعین حال می‌گوید که وزارت جهاد کشاورزی اگر بخواهد می‌تواند کمک کار و حامی وزارتخانه گردشگری برای توسعه گردشگری کشاورزی باشد، ولی این موضوع اصلا ربطی به آن وزارتخانه ندارد که برایش سند تدوین و ابلاغ می‌کند. حتی نمی‌تواند بودجه‌ای برای این مساله کنار بگذارد چون اصلا برایش در این زمینه بودجه‌ای تعریف نشده است. از سخنگوی فراکسیون گردشگری مجلس می‌پرسیم که چرا مجلس به این موضوع مهم ورود نمی‌کند، تا از اتلاف وقت و انرژی و سرمایه دو وزارتخانه جلوگیری و میان آنها همکاری و همدلی برای اجرای یک برنامه ایجاد شود که نظری به ما می‌گوید اولا ما به عنوان اعضای فراکسیون گردشگری رضایتی از وزارتخانه گردشگری نداریم و دوما این که با وجود درخواست ما، ارتباط‌شان با فراکسیون بسیار ضعیف است. آنها هنوز برای انتخاب مدیران استانی خود مانده‌اند و به جای رسیدگی به کارهای خود دنبال مواردی است که ربط چندانی به آنها ندارد. درمجموع در هر سه حوزه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کم‌کاری‌های بسیاری از سوی وزارتخانه مربوط مشاهده می‌شود، گرچه در حوزه صنایع دستی باز کمی شرایط بهتر است که آن هم به دلیل ورود و حضور پررنگ بخش خصوصی است و نه فعالیت وزارتخانه. اما در حوزه گردشگری بسیار ضعیف عمل کرده‌اند بویژه بحث ورشکستگی‌های دوران کرونا که این وزارتخانه باید دست فعالان این حوزه را می‌گرفت اما در عمل کار چندانی صورت نگرفت.

پیشنهاد

بیایید برویم جشن شکرگذاری برداشت محصول

حتی اگر از مرزهای ایران عزیزمان تاکنون خارج نشده باشید با یک جست‌وجوی ساده درخصوص جشنواره‌های برداشت محصول در دنیا، به مثال‌ها و مصداق‌های زیادی دراین زمینه می‌رسید که با حضور انبوهی از جمعیت شاد و پرانرژی درحال برگزاری یکی از جشن‌های بزرگ زراعی یا باغی در کنار تناول انواع شربت و شیرینی و غذای محلی هستند. نظیر این جشن‌ها در کشور خودمان کم نیست. شاید صدها منطقه و روستا را بتوان در ایران عزیز رهگیری کرد که اهالی آنها یک یا چند روز در سال حول محور یک جشن محلی با عنوان جشن شکرگزاری برداشت محصول زراعی یا باغی دور هم جمع شده و روز شادی را پشت سر می‌گذرانند. در یک دهه اخیر تعداد اندکی از این جشن‌ها که ثبت ملی هم شده، با حضور مسئولان محلی و کشوری به جشنواره‌های رسمی‌تری تبدیل شده و پای علاقه‌مندان را از نقاط دور و نزدیک و روستایی و شهری به خود باز کرده است. این نمونه بارز همان گردشگری کشاورزی با محوریت جشن برداشت محصول است که از آن نام بردیم؛ جشن‌هایی که دوسر پیروزی برای میزبان و مهمان است، چون از یک سو می‌تواند توسعه و آبادی بیشتری به روستاها ببرد و اقتصاد روستاییان را از طریق فروش محصول و صنایع دستی رونق دهد و از دیگر سو مهمانان یعنی همان گردشگران را با فرهنگ غنی روستا و آیین صدها و هزاران ساله‌اش آشنا کند و برایشان لحظات شاد، مفرح و دلنشینی را به دور از دود و دم و فضای شلوغ شهری به ارمغان بیاورد.

در همین راستا ما از همین جا و همین حالا شما را به جشن‌های انار از سوم تا ششم آبان ماه در کوچه باغ‌های پرانار تفت در استان یزد و همچنین جشن شکرگزاری برداشت انار در شهرستان فردوس استان خراسان جنوبی دعوت می‌کنیم. یا حتی به جشنواره لیمو در شهرستان قصرشیرین استان کرمانشاه که آن هم اواخر آبان برگزار می‌شود. البته از این دست جشن‌ها و جشنواره‌های رسمی و غیررسمی در روستاهای ایران فراوان است، کافی است دنبال آنها بگردید.

حل سودوکو ۴۲۲۸

۷	۶	۵	۱	۳	۴	۹	۸	۲
۴	۱	۹	۲	۶	۸	۷	۵	۳
۳	۸	۲	۷	۹	۵	۶	۴	۱
۵	۴	۳	۶	۷	۲	۱	۹	۸
۶	۲	۱	۹	۸	۳	۵	۷	۴
۹	۷	۸	۴	۵	۱	۲	۳	۶
۱	۵	۴	۸	۲	۷	۳	۶	۹
۲	۹	۷	۳	۴	۶	۸	۱	۵
۸	۳	۶	۵	۱	۹	۴	۲	۷

۱	۹	۵	۷	۶	۴	۳	۲	۸
۴	۸	۷	۳	۲	۹	۱	۵	۶
۲	۶	۳	۸	۱	۵	۹	۴	۷
۳	۵	۸	۹	۴	۷	۲	۶	۱
۶	۱	۴	۵	۳	۲	۸	۷	۹
۷	۲	۹	۱	۸	۶	۴	۳	۵
۵	۷	۱	۴	۹	۳	۶	۸	۲
۹	۴	۲	۶	۷	۸	۵	۱	۳
۸	۳	۶	۲	۵	۱	۷	۹	۴

۷	۶	۵	۴	۱	۳	۹	۸	۲
۴	۸	۷	۳	۲	۹	۱	۵	۶
۲	۶	۳	۸	۱	۵	۹	۴	۷
۳	۵	۸	۹	۴	۷	۲	۶	۱
۶	۱	۴	۵	۳	۲	۸	۷	۹
۷	۲	۹	۱	۸	۶	۴	۳	۵
۵	۷	۱	۴	۹	۳	۶	۸	۲
۹	۴	۲	۶	۷	۸	۵	۱	۳
۸	۳	۶	۲	۵	۱	۷	۹	۴

سودوکو ۴۲۲۹

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد. همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

۱				۵	۷			
			۴			۹		
			۱				۷	
	۱	۸		۲				۷
۴			۹		۱			۶
۶				۳		۱	۸	
	۲				۹			
		۹			۲			
			۶	۱				۸

			۵	۷				۱
		۳			۴			
	۲				۱			
۵				۱		۲	۷	
۲			۴		۶			۳
	۸	۱		۳				۵
			۷			۳		
			۱			۹		
			۹	۵				۴

			۴		۷			
			۹					
			۶					
			۵					
		۸		۲				
			۹					
۱			۳	۶		۴		
	۵			۳				
	۳			۸				
۱				۹		۵	۸	
۵			۳		۲			
	۷	۸		۵				
			۱				۳	
			۷			۱		
۳				۲	۹			

			۵	۷				۱
		۳			۴			
	۲				۱			
۵				۱		۲	۷	
۲			۴		۶			۳
	۸	۱		۳				۵
			۷			۳		
			۱			۹		
			۹	۵				۴

			۴		۷			
			۹					
			۶					
			۵					
		۸		۲				
			۹					
۱			۳	۶		۴		
	۵			۳				
	۳			۸				
۱				۹		۵	۸	
۵			۳		۲			
	۷	۸		۵				
			۱				۳	
			۷			۱		
۳				۲	۹			